

Nieuwe maatregelen schooljaar 2024-2025

ONDERWIJSINSTELLINGEN - MEERDERE ONDERWIJSNIVEAUS

Nieuw dienstverleningsmodel AGODI

((buitengewoon) basisonderwijs, (buitengewoon) secundair onderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, basiseducatie, CLB, hoger onderwijs)

Het nieuwe [dienstverleningsmodel](#) zet in op e-dienstverlening, persoonlijk contact, gespecialiseerde kennis en ondersteuning op maat. De organisatiestructuur werd aangepast. Gefaseerd krijgt elke school een relatiebeheerder. Je contacteert AGODI niet langer via mail maar via berichten in Mijn Onderwijs. Zo wissel je op een veilige manier persoonlijke informatie uit.

Omstandigheidsverlof zwangerschapsverlies

((buitengewoon) basisonderwijs, (buitengewoon) secundair onderwijs, deeltijds beroepssecundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, basiseducatie, CLB, hoger onderwijs)

Een personeelslid dat een zwangerschapsverlies (alle vormen tussen het begin en 180 kalenderdagen zwangerschap) doormaakt, heeft recht op 2 werkdagen [omstandigheidsverlof](#) indien de medewerker een verklaring op eer aflegt. Dat geldt ook voor de echtgenoot of samenwonende partner van het personeelslid dat een zwangerschapsverlies heeft.

Tijdelijke aanstelling met buitenlands diploma

(basisonderwijs, secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs (CVO en CBE), CLB, leersteuncentra)

Een school(bestuur) kan een personeelslid met een buitenlands diploma **tijdelijk aanstellen** en afwijken van de aanstellingsvoorwaarden indien het personeelslid een geldige aanvraag voor de gelijkwaardigheid van zijn of haar diploma bij NARIC heeft ingediend. Het personeelslid ontvangt een salaris op basis van de laagste salarisschaal voor het betrokken ambt. De afwijking is niet van toepassing voor ambten of functies die de beoefening van gereguleerde gezondheidsberoepen aangaan.

Als NARIC het diploma van het personeelslid erkent, wordt die volwaardig tijdelijk aangesteld en het salaris geregulariseerd. Indien NARIC het diploma niet erkent, eindigt de tijdelijke aanstelling van rechtswege. Het schoolbestuur en het personeelslid moeten het uitbetaalde salaris niet terugbetalen.

Actualisatie bekwaamheidsbewijzen

((buitengewoon) basisonderwijs, (buitengewoon) secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs)

Onder voorbehoud van definitieve goedkeuring van de Vlaamse Regering worden een aantal nieuwe uitgereikte studiebewijzen in de 7e jaren secundair onderwijs opgenomen als basisdiploma, zodat houders van zo'n nieuw studiebewijs ook in dienst kunnen treden.

Afzondering en fixatie

(basis- en secundair onderwijs, onderwijsinternaten)

De nieuwe **regels rond afzondering en fixatie**, twee verregaande vrijheidsbeperkende maatregelen, leggen op een duidelijke en strikte manier vast hoe ze ingezet worden in onderwijs. De regels vertrekken vanuit de bescherming van de rechten van het kind.

Afzondering is het verblijf van een leerling of interne in een ruimte die hij niet zelfstandig kan verlaten. Het gaat niet over een leerling of interne in de hoek, op de gang zetten of de leerling in een gesloten kamer plaatsen.

Fixatie is elke handeling of elk gebruik van materiaal die de bewegingsvrijheid van de leerling of interne beperkt, verhindert of belemmert zodat de persoon niet zelfstandig zijn bewegingsvrijheid kan herwinnen.

In **uitzonderlijke situaties**, als de leerling of interne zelf of zijn omgeving in gevaar is, en onder beperkte voorwaarden kan afzondering of fixatie noodzakelijk zijn.

Tijdelijk onderwijs aan huis in voorzieningen

(basis- en secundair onderwijs)

Scholen kunnen onderwijs aanbieden aan jongeren in de **voorzieningen veilig verblijf of het Vlaams detentiecentrum** via de nieuwe regelgeving tijdelijk onderwijs aan huis in voorzieningen. De voorziening sluit een overeenkomst af met een gefinancierde of gesubsidieerde school (TOAH-school) voor minstens 1 schooljaar. De TOAH-school organiseert het onderwijs en stelt personeelsleden aan. Per erkende plaats krijgt ze hiervoor 4 wekelijkse lestijden, lesuren of lerarenuren TOAH en een werkingsbudget van 234 euro per schooljaar om bv werkingsmateriaal aan te kopen. Jongeren in een voorziening hebben automatisch recht op tijdelijk onderwijs aan huis, ze voldoen aan de leerplicht, ook als ze niet meer ingeschreven zijn in een school, en volgen de schoolvakanties.

Planlastcalculator: ook voor buitengewoon onderwijs

((buitengewoon basis- en secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs)

De onderwijsinspectie lanceerde reeds een [planlastcalculator](#) voor basisonderwijs, secundair onderwijs en deeltijds kunstonderwijs. De tool is ook beschikbaar voor buitengewoon onderwijs. Scholen en academies die hun medewerkers willen bevragen en de antwoorden willen bundelen in een schoolrapport, sturen een mail voor een eigen schoolcode naar secretariaat.onderwijsinspectie@vlaanderen.be.

Nieuwe functionaliteiten LeerID

(basis- en secundair onderwijs)

Klasinformatie van scholen integreren in LeerID kan indien de school werkt met het administratieve pakket 'Informat' of 'Broekx'. Indien de school toestemming geeft, is het mogelijk om in het eigen LeerID Schoolloket leerlingen te filteren per klas, applicaties eenvoudig toe te kennen per klas en nieuwe of aangepaste LeerID-accounts te groeperen per klas. Zo verloopt de verdeling aan de leerlingen vlotter.

In het LeerID Schoolloket kan de school tot 31/8 onder LeerID-beheer accounts uit het vorige schooljaar aanpassen. Vanaf 01/09 kan de school de LeerID-accounts voor het nieuwe schooljaar beheren. Parallel zal de school vanaf 01/08 aan de slag kunnen met het applicatiebeheer voor het nieuwe schooljaar. Zo kunnen de gebruikte applicaties per klas, administratieve groep of per individuele leerlingen worden klaargezet. Aanpassingen in het applicatiebeheer voor het vorige schooljaar zijn vanaf 01/08 niet meer mogelijk. Hierdoor zal de **jaarovergang soepeler** verlopen.

Kenniscentrum Leerpunt: projecten, leidraden en onderzoek

(basis- en secundair onderwijs)

[Kenniscentrum Leerpunt](#) ondersteunt onderwijsprofessionals. Leerpunt financiert startende projecten: **begeleidingsprojecten om brede basiszorg en verhoogde zorg** te ondersteunen in 180 scholen en **implementatieprojecten om evidence-informed werken** te versterken in een 30-tal scholen. In het najaar lanceert Leerpunt **leidraden** over differentiatie en hoge verwachtingen. In 2025 volgen leidraden over feedback en wetenschap in het secundair onderwijs en de resultaten van **onderzoeksrapporten** over kennishiaten brede basiszorg en verhoogde zorg en effectiviteit van begeleidingsprojecten.

Veranderen van scholengemeenschap bij fusie gemeenten

(basis- en secundair onderwijs)

Indien er fusies tussen gemeenten plaatsvinden, zijn er bijkomende mogelijkheden om uit de scholengemeenschap te stappen. Op 1 september 2025 wordt de indeling in onderwijszones aangepast aan de fusies van gemeenten.

Aanvraag erkenning Graduaatsopleiding Basisverpleegkunde

(secundair onderwijs, hoger onderwijs)

In schooljaar 2023-2024 werd de HBO5-opleiding verpleegkunde omgevormd en startte de nieuwe **graduaatsopleiding Basisverpleegkunde**. Cursisten die deze opleiding startten in 2023-2024 en verderzetten in 2024-2025 doen dat volgens de bestaande modulaire structuur. Tot en met schooljaar 2026-2027 schrijven cursisten zich in voor één van de 5 modules. Per module ontvangen ze een deelcertificaat als ze hiervoor slagen.

Vanaf **schooljaar 2025-2026** krijgt de opleiding Basisverpleegkunde een **nieuw curriculum** zoals gekend in het hoger onderwijs: met opleidingsonderdelen waarvan de studieomvang wordt uitgedrukt in studiepunten. Elke school die deze opleiding wil aanbieden, dient **voor 1 januari 2025 een aanvraag** in bij de [Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie](#) (NVAO).

Samenwerking OKAN en volwassenonderwijs

(secundair onderwijs, volwassenenonderwijs)

Een school kan voor de organisatie van het **onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers** die minstens 16 jaar zijn, **samenwerken met centra** voor volwassenenonderwijs en/of basiseducatie. De **centra** kunnen via een samenwerking met een secundaire school onder bepaalde voorwaarden een **aanbod voor leerlingen tijdens de schooluren** organiseren. De secundaire school, waar de leerling is ingeschreven, coördineert de samenwerking en legt afspraken vast in een overeenkomst. De coördinerende school staat in voor de inschrijving, het uitwerken van het individueel traject, de programmatie, de studiebekrachtiging en de kwaliteitszorg. De coördinerende school kan, na onderhandeling met het lokale comité, uren-leraar overdragen aan het centrum voor volwassenenonderwijs of basiseducatie.

Bijzonder kwalificerend traject: ongekwalificeerde uitstroom tegengaan

(secundair onderwijs, volwassenenonderwijs)

In uitzonderlijke gevallen kan de school een bijzonder kwalificerend traject, een individueel traject op basis van onderwijsbehoeften van de leerling vastgelegd door de klassenraad, organiseren om zo de **ongekwalificeerde uitstroom van de leerling te voorkomen**.

Na het akkoord van het CLB en de instemming van de ouders van de leerling kan de school het traject uitwerken met een of meerdere partners. Het is mogelijk om samen te werken met: een of meer andere scholen secundair onderwijs of centra voor volwassenenonderwijs, een of meer publieke verstrekkers van beroepsopleidingen voor volwassenen, andere organisaties of bedrijven uit de publieke of private sector.

De secundaire school, waar de leerling is ingeschreven, is de coördinerende school die verantwoordelijk is voor de inschrijving, programmatie, evaluatie, studiebekrachtiging en kwaliteitszorg. De coördinerende school kan, na onderhandeling met het lokale comité, uren-leraar overdragen aan de partnerorganisatie.

ENKEL BASISONDERWIJS

Oprichten taalafdeling Nederlands-Vlaamse Gebarentaal

Scholen kunnen vanaf schooljaar 2024-2025 een **taalafdeling Nederlands-Vlaamse gebarentaal oprichten**. In het volgende schooljaar start de taalafdeling.

De aparte taalafdeling, waar leerlingen naast het gewone lesaanbod, les in en over Vlaamse Gebarentaal en dovenscultuur krijgen, bestaat naast de gewone 'eentalige' afdeling van de basisschool.

De school kan betrekkingen inrichten in de ambten van (kleuter)onderwijzer Vlaamse Gebarentaal. De **bekwaamheidsbewijzen** zijn dezelfde als die voor (kleuter)onderwijzer in het gewoon basisonderwijs en worden aangevuld met een **bijkomend vereist bewijs** van kennis van de Vlaamse Gebarentaal (bewijs VGT).

Vereenvoudiging berekening lestijden gelijke onderwijskansen

De aanvullende lestijden GOK in het **buitengewoon** basisonderwijs worden berekend op basis van een coëfficiënt per gewogen doelgroep leerling.

ENKEL SECUNDAIR ONDERWIJS

Bekwaamheidsbewijzen

Onder voorbehoud van de definitieve goedkeuring door de Vlaamse regering zijn een aantal **diploma's toegevoegd** als vereist bekwaamheidsbewijs. Een masterdiploma uitgereikt vanaf academiejaar 2023-'24 aangevuld met een diploma educatieve bachelor of educatief graduaat (bpb) levert een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs op voor de algemene vakken en gelijknamige technische/ praktische vakken 3e graad ASO, TSO, KSO. Een specifieke educatieve master zorgt voor een vereist bekwaamheidsbewijs.

Onder voorbehoud van definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering worden voor een aantal vakken in het **buitengewoon secundair onderwijs**, de vereiste bekwaamheidsbewijzen geactualiseerd.

Vanaf 1 september 2025 worden de **officiële vakbenamingen geactualiseerd** in het gewoon secundair onderwijs met inbegrip van de centra voor deeltijds onderwijs, het buitengewoon onderwijs opleidingsvorm 4 en de opleiding (basis)verpleegkunde in het hoger beroepsonderwijs. De meeste vakbenamingen blijven ongewijzigd, andere worden aangepast of geschrapt. De [omzendbrief](#) geeft een overzicht van de wijzigingen.

Onder voorbehoud van definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering zal je vanaf 1 september 2025 als je een opdracht van een personeelslid in een 7e jaar doorstuurt, de vakbenaming blijven koppelen aan de traditionele onderwijsvormen (3e graad: ASO, TSO, KSO, BSO).

Concordanties

Naar aanleiding van de actualisatie van de vakbenamingen op 1 september 2025 voorziet de overheid concordanties om de overdracht van de oude naar de nieuwe vakbenaming te regelen voor de statutaire rechten en plichten van de personeelsleden. Naast ambtshalve concordanties waarbij de overdracht automatisch gebeurt, zijn er ook individuele concordanties. Daarbij moeten het personeelslid en het schoolbestuur samen overleggen of de individuele concordantie al dan niet opportuun is. Als dat zo is, moet het personeelslid de betrokken individuele concordanties aan AGODI bezorgen. De [omzendbrief](#) en [website](#) verduidelijken de procedure bij de individuele concordanties.

Programmatie 7e jaren

De programmatieregeling voor structuuronderdelen van het 1e tot en met het 6e jaar met een onderscheid tussen vrije programmatie voor niet-niche structuuronderdelen en programmatie voor niche-structuuronderdelen wordt, mits goedkeuring door de Vlaamse Regering, doorgetrokken naar het 7e jaar. In tegenstelling tot de onderliggende leerjaren mag het aanbodprofiel in het 7e jaar van de school niet wijzigen door de programmatie.

Studiebekrachtiging

Bij het uitreiken van een oriënteringsattest B omvat de **clausulering**, waarbij aan de overstap naar een hoger leerjaar beperkingen worden opgelegd, voortaan de duale en niet-duale variant van een structuuronderdeel. Het aanloopstructuuronderdeel blijft apart te clausuleren.

Toelatings- en overgangsvoorwaarden

Leerlingen kunnen enkel na een gunstige beslissing van de klassenraad op **basis van hun leeftijd** (15 jaar zijn op 31 december) instromen in het 1e jaar van de 2e graad arbeidsmarktfinaliteit (bso).

De nieuwe voorwaarden voor leerlingen om in de loop van het schooljaar van **studierichting te veranderen** in het 1e jaar van de 3e graad zijn:

- van 1 september tot en met 15 oktober: veranderen kan zonder bijkomende voorwaarden;
- van 16 oktober tot en met 15 januari: veranderen zonder bijkomende voorwaarden kan binnen hetzelfde studiedomein of binnen domeinoverschrijdende structuuronderdelen.

In alle andere gevallen is verandering alleen toegestaan op basis van een ernstige medische, psychische, sociale of onderwijskundige reden én op basis van een gunstige beslissing van de klassenraad gebaseerd op het advies van de klassenraad van het structuuronderdeel waaruit de leerling overstapt.

ENKEL DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

Inschrijvingen leerlingen

Een leerling kan **tijdens het schooljaar van academie veranderen**, bv. door een verhuis. De overstap is mogelijk indien er voldoende capaciteit is in de nieuwe academie én de directeur akkoord gaat.

Een academie kan een **inschrijving van een leerling weigeren** als die al voor een opleiding van hetzelfde domein in een andere academie is ingeschreven. Dit geldt niet voor leerlingen die die tweede opleiding in dezelfde academie volgen: daar kan weigeren enkel op grond van onvoldoende capaciteit.

Een aantal categorieën van leerlingen die **korting** genieten op het inschrijvingsgeld zijn geherformuleerd zodat ze overeenkomen met de actuele benamingen van statuten en instanties. Jongeren die tot dezelfde leefeenheid behoren als iemand die in aanmerking komt voor korting, krijgen vermindering ook als ze niet ten laste zijn van die persoon.

De naam van **verslagen die leerlingen met specifieke noden** recht geven op een individueel aangepast curriculum in het buitengewoon of gewoon onderwijs werd gewijzigd. Deze terminologie is voor het deeltijds kunstonderwijs ook aangepast.

Leerlingen die beschikken over een IAC-verslag kunnen zich inschrijven voor een gemeenschappelijk curriculum met aangepast lessenrooster.

Aan- en afwezigheden leerlingen

Het bijwonen van een **familieraad is geen wettige afwezigheid** omdat het begrip ‘familieraad’ juridisch niet meer bestaat.

De directeur kan voor een leerling meer dan 3 keer een **afwezigheid wegens persoonlijke reden** toestaan.

Evaluatie en vakken

De academie bepaalt zelf in welke mate de **aanwezigheid van de leerling** een rol speelt bij de evaluatie van zijn **leerprestaties**.

Voor leerlingen die willen doorstromen naar het hoger kunstonderwijs stemmen de onderwijsdoelen van de 4e graad overeen met de specifieke eindtermen van het wetenschapsdomein kunst en cultuur van het secundair onderwijs. In het **domein beeldende en audiovisuele kunsten** volgen deze leerlingen in de praktijk les in de 3e graad. Voor leerlingen die willen doorstromen kiest de academie zelf de vakken waarmee ze de specifieke eindtermen wil bereiken. Ze is niet meer verplicht om minstens 3 lestijden in te zetten voor algemene vakken.

Academie inrichten

De termijn waarbinnen de academie na goedkeuring een **programmatie** moet **opstarten**, wordt uitgebreid van 1 naar 3 schooljaren.

Bij de **overheveling** van structuuronderdelen in een vestigingsplaats naar een academie van een **ander schoolbestuur** maken de schoolbesturen afspraken over omkaderingsoverdracht tussen de betrokken academies.

Bij **uitzonderlijke redenen van overmacht** bv. brand, kan de Vlaamse Regering eenmalig omkadering bevriezen in de getroffen vestigingsplaatsen en het getroffen aanbod tijdelijk vrijstellen van programmatie- en rationalisatienormen.

Gemeenten met een fusie in 2019 en 2025 kunnen een **nieuwe academie** oprichten, ook als er al een vestigingsplaatsen bestaan. Het schoolbestuur draagt gedurende 3 schooljaren zelf de kosten van het directeursambt en de beleidsondersteuning in een kunstacademie.

Lestijden voor aanvangsbegeleiding

De aanvullende lestijden voor aanvangsbegeleiding worden berekend op **basis van de omkadering van het voorgaande schooljaar** i.p.v. het lopende schooljaar. Zo krijgen academies sneller zicht op deze lestijden.

Bekwaamheidsbewijzen uitgebreid

In **alle domeinen** worden een aantal bijkomende studiebewijzen als vereist bekwaamheidsbewijs opgenomen. Voor de **musicalvakken** worden verschillende algemene en specifieke vakdidactieken musical, aangeboden sinds 2023-2024, als vereist bekwaamheidsbewijs opgenomen.

Kunstkuur

Scholen **buitengewoon onderwijs** die participeren in Kunstkuurprojecten moeten **16 deelnemende leerlingen** tellen om de volledige omkadering van 35 punten te ontvangen.

De timing van **gunnings- en aanvraagprocedure** voor Kunstkuurprojecten wordt met een **maand vervroegd** zodat academies en scholen vroeger op de hoogte zijn over de beslissing van hun aanvraag.

ENKEL VOLWASSENENONDERWIJS

Flexibilisering aanbod

De afgelopen 3 schooljaren experimenteerden CVO en CBE met regelluwe maatregelen om het **volwassenenonderwijs flexibeler te organiseren**. In ODXXXIV werden maatregelen uitgebreid, bestendig of verlengd:

- 100%-afstandsonderwijs, totnogtoe een tijdelijke maatregel, werd bestendig in het decreet volwassenenonderwijs.
- Open modules bestaan uit 10, 20, 40 of 60 lestijden. Een CBE kan open modules organiseren met competenties uit één of meerdere leergebieden. Een CVO kan open modules organiseren voor taalopleidingen (inclusief Vlaamse Gebarentaal), geletterdheidsmodules, opleidingen uit studiegebieden ICT en NT2 richtgraad 1 en 2, 3 en 4.
- De leergebiedoverstijgende open module basiseducatie vervangt het maatwerk CBE.
- Een CBE kan in alle leergebieden gelijktijdig geïntegreerde modules organiseren. Een CVO kan gelijktijdig geïntegreerde modules aanbieden van de studiegebieden NT2 richtgraad 1 en 2, 3 en 4, van de geletterdheidsmodules, van de opleidingen Start to ICT en aanvullende algemene vorming, met andere modules. Vanaf nu kan 100% van de lestijden van een opleiding gelijktijdig geïntegreerd georganiseerd worden met een andere opleiding.
- Een cursist, die bij de examencommissie geslaagd is in het algemeen gedeelte van het examenprogramma TSO of BSO, krijgt een automatische vrijstelling voor de opleiding aanvullende algemene vorming bij het CVO.
- CVO's die tijdelijke onderwijsbevoegdheid hebben gemeld en ingericht tijdens de schooljaren 2022-2023 of 2023-2024, behouden deze onderwijsbevoegdheid voor schooljaar 2024-2025.
- CVO's die de tijdelijke onderwijsbevoegdheid voor het studiegebied ICT uitoefenden tijdens één van de schooljaren 2021-2022 tot en met 2024-2025, kunnen dat doen tot en met schooljaar 2025-2026. Nieuwe meldingen van tijdelijke onderwijsbevoegdheid voor het studiegebied ICT zijn mogelijk tot en met schooljaar 2024-2025.

Een centrum kan vanaf nu een diploma of certificaat uitreiken voor een voormalige cursist, maximaal 5 schooljaren nadat hij een deelcertificaat binnen de opleiding heeft behaald of kon aantonen dat hij alle competenties van de opleiding bereikt heeft via een vrijstelling van evaluatie.

Vervangingen afwezige personeelsleden

Elk **centrum voor basiseducatie** krijgt jaarlijks een aantal voltijdsequivalenten om afwezige personeelsleden in het ambt van leraar basiseducatie te vervangen.

Elk **centrum voor volwassenonderwijs** krijgt naast de bestaande reguliere vervangingsregeling jaarlijks leraaruren om personeelsleden in het ambt van leraar secundair volwassenonderwijs te vervangen in afwezigheden die geen recht geven op een reguliere vervanging.

ENKEL ONDERWIJSINTERNATEN

Nieuwe aanpak doorlichting

De onderwijsinspectie pakt de [doorlichting van onderwijsinternaten](#) op een andere manier aan.

Aan de hand van 2 vragen onderzoekt de onderwijsinspectie of het onderwijsinternaat voldoet aan de kwaliteitsverwachtingen van het referentiekader onderwijsinternaten:

In welke mate ontwikkelt het onderwijsinternaat de eigen kwaliteit?

In welke mate verstrekt het onderwijsinternaat een kwaliteitsvolle internaatswerking en begeleiding en respecteert ze de regelgeving?